

Dosarul nr. 2ra-1899/19

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Central – N. Bobu

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru

DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobănenau
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Ministerul Apărării,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul
Apărării împotriva lui Constantin Șchiopu, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție
și Pază de Stat cu privire la recuperarea cheltuielilor de instruire,
împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins
apelul declarat de către Ministerul Apărării și s-a menținut hotărârea din 17 august 2018
a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

constată:

La 06 februarie 2018 Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Constantin Șchiopu, prin care a solicitat recuperarea sumei de 121 863,93
lei pentru instruire.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în anul 2010, prin ordinul
comandantului Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Constantin
Șchiopu a fost admis la studii în academia militară.

La 26 iunie 2014 Constantin Șchiopu a absolvit Academia Militară a Forțelor
Armate „Alexandru cel Bun”, obținând specialitatea „Transmisiuni.
Teleradiocomunicații”, fapt confirmat prin diploma de licență seria ALII nr.
000115745.

Reclamantul a menționat că odată cu admiterea la studii, la 20 august 2010, a
încheiat cu comandantul academiei militare un contract de îndeplinire a serviciului
militar pentru perioada 20.08.2010-20.08.2019. În baza acestui contract, pârâtul s-a
obligat să îndeplinească serviciul militar pe parcursul perioadei indicate. Însă, în baza

ordinului Ministrului Apărării din 30.11.2016, Constantin Șchiopu a fost trecut în rezervă conform pct. 140 lit. (m) (la inițiativa personală a militarului) al Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17.08.2006, iar ulterior, prin ordinul comandantului Brigăzii nr. 1 infanterie motorizată nr. 265 din 08.12.2016, a fost radiat din tabelul nominal al unității și de la toate felurile de asigurare, fiind îndreptat pentru a fi luat în evidența militară în Centrul militar teritorial Edineț

Faptul dispunerii încasării cheltuielilor pentru instruire este reglementat expres prin art. 35 alin. (11) al Legii nr. 162-XVI din 22.05.2005 cu privire la statutul militarilor, la eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la alin. (3) lit. e)-g), i)-k) și m)-o), militarii cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul milităriei sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, indiferent de sursa de finanțare, sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar. Articolul 27 alin. (6) din Legea nr. 1245-XV din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei indică că militarii eliberați din serviciul militar, care după încheierea tuturor tipurilor de instruire au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani, achită cheltuielile pentru instruire, independent de sursa de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la statutul militarilor.

A indicat că cheltuielile suportate de către Ministerul Apărării pentru instruirea lui Constantin Șchiopu în cadrul Academiei Militare constituie pentru anul 2010 (20.08.2010-31.12.2010) suma de 14 503 lei, anul 2011 suma de 42 685 lei, anul 2012 suma de 69 853 lei, anul 2013 suma de 66 753 lei și anul 2014 (01.01.2014-27.06.2014) suma de 45 605 lei, în total suma de 239 399 lei.

Din motiv că Constantin Șchiopu a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 27.06.2014- 08.12.2016 (896 zile), suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar neexecutat constituie: $239\ 399 \text{ lei} : 1825 \text{ zile} (5 \text{ ani de serviciu}) \times 929 \text{ zile (perioada restantă de serviciu)} = 121\ 863,93 \text{ lei}$.

Reclamantul a menționat că pentru instruirea sa Constantin Șchiopu nu a suportat careva cheltuieli, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate, iar pe parcursul instruirii lui a fost asigurat gratuit cu alimentație, echipament, bursă, cazare, asigurare medicală, etc.

Prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract, Constantin Șchiopu a lipsit Ministerul Apărării de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite pentru asigurarea securității statului, impunând totodată de a prevedea și de a instrui cadre noi în domeniul dat cu suportarea de cheltuieli nejustificate.

Reclamantul a mai subliniat că pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopurile personale ale militarului, dar în interesele securității naționale și ale statului. Statul și militarul având obligații reciproce, statul – de a asigura instruirea militarului la specialitatea aleasă, iar militarul

la rândul său, să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

Prin încheierea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat. (f.d. 42-44)

Prin hotărârea din 17 august 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Apărării împotriva lui Constantin Șchiopu, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la recuperarea cheltuielilor de instruire. (f.d. 65, 71-78)

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de către Ministerul Apărării și s-a menținut hotărârea din 17 august 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central. (f.d. 121, 122-130)

La 08 august 2019 Ministerul Apărării a declarat recurs împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 17 august 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite cererea de chemare în judecată. (f.d. 137-141)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că sunt neîntemeiate și subiective hotărârile instanțelor inferioare, deoarece la formularea soluțiilor, în coraport cu circumstanțele cauzei, au interpretat eronat legea, au aplicat prevederi normative care nu urmau a fi aplicate și respectiv au ignorat aplicarea art. 57 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, art. 9 alin. (1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, art. 1 alin. (1) din Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, art. 35 alin. (11) din Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor.

La 01 octombrie 2019 Serviciul de Protecție și Pază de Stat a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs declarată de către Ministerul Apărării ca fiind inadmisibil și nefondată. (f.d. 147-148)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la data de 12 martie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Bălți la 11 iunie 2019. Recursul declarat de către Ministerul Apărării la 08 august 2019, se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 23 octombrie 2019 a considerat recursul declarat de către Ministerul Apărării admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 444 Cod de procedură civilă recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239 - 240 Cod procedură civilă hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanța judecătorească, în limitele pretențiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. În acest sens, Colegiul atenționează că norma de drept indicată impune instanței de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării și încadrarea corectă de drept.

Din materialele cauzei se constată că Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Șchiopu, prin care a solicitat recuperarea sumei de 121 863,93 lei pentru instruire.

Ulterior, prin hotărârea din 17 august 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Apărării a fost respinsă, iar prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de către Ministerul Apărării, fiind menținută hotărârea din 17 august 2018 a instanței de fond.

Totodată, s-a stabilit că la 20 august 2010 Constantin Șchiopu a fost înscris în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” ca rezultat al încheierii contractului de îndeplinire a serviciului militar cu comandantul-interimar al unității militare pentru perioada 20.08.2010-20.08.2019, în baza căruia Constantin Șchiopu s-a obligat să îndeplinească serviciul militar pe parcursul perioadei sus menționate.

Conform diplomei de licență nr. 514439527198 din data de 26.06.2014 Constantin Șchiopu a absolvit Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, obținând specialitatea „Transmisiuni. Teleradiocomunicații”, iar prin ordinul nr. 126 din 27.06.2014 a Comandantului Academiei Militare a Forțelor Armate, Constantin Șchiopu a fost exclus din tabelul nominal al unității de la toate genurile de aprovizionare și a fost îndreptat pentru a continua serviciul militar în marile unități militare ale Armatei Naționale, și anume, în calitate de inginer grupă rețele informatice secție comunicații și informație centru operații aeriene, bază de aviație.

La 04 noiembrie 2016 Constantin Șchiopu a avut convorbire cu șeful Secției personal stat major, cu privire la modul eliberării din serviciul militar, fiindu-i explicate prevederile pct. 140 lit. m) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a

serviciului militar în Forțele Armate, în temeiul art. 34 pct. 11 din Legea cu privire la statutul militarilor, după care, prin ordinul Comandantului Brigăzii nr. 1 infanterie motorizată nr. 265 din 08.12.2016 a fost trecut în rezervă conform pct. 140 lit. m) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate (la inițiativa personală a militarului) și tot la această dată, prin ordinul sus menționat, a fost exclus din lista nominală a Brigăzii nr. 1 infanterie motorizată, de la toate drepturile de asigurare și a fost îndreptat pentru a fi luat la evidență militară în Centrul Militar Teritorial Edineț.

Cheltuielile suportate de către Ministerul Apărării pentru instruirea locotenentului Constantin Șchiopu constituie 239 399 lei. (f.d. 10)

Instanța de recurs menționează că în corespundere cu pretențiile înaintate, din motiv că Constantin Șchiopu a îndeplinit serviciul militar în perioada 27 iunie 2014 – 08 decembrie 2016, suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar constituie 121 863 lei (239 399 lei : 1825 zile (5 ani de serviciu) * 929 zile (perioada restantă de serviciu, după finisarea studiilor).

Prin contractul nr. 1150/2016 din 19 decembrie 2019 Constantin Șchiopu a fost angajat în Serviciul de Protecție și Pază de Stat în funcția de ofițer de protecție până la 18 decembrie 2021. Totodată, la data de 19 decembrie 2016, în baza ordinului nr. 384 p/r emis de Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Constantin Șchiopu a fost angajat în funcție de ofițer de protecție din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat cu gradul special locotenent major.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din cauza dată, în raport cu probele anexate la dosar în coroborare cu normele de drept material pertinente cauzei, menționează că este neîntemeiată concluzia instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel, prin care a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Ministerul Apărării.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră oportun de a evidenția art. 35 alin. (2) și (11) din Legea nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, care statuează că eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează în următoarele cazuri: a) la expirarea contractului, b) la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar, c) la clasarea acestora inapți pentru serviciul militar de către comisia medico-militară, d) la clasarea acestora apți necombatant pentru serviciul militar de către comisia medico-militară, în cazul când nu pot fi folosiți pentru serviciul militar din cauza lipsei funcțiilor vacante, e) în legătură cu exmatricularea din instituția de învățământ din domeniul militariei – pentru studenții instituțiilor respective, f) la tănuirea faptelor ce împiedică încadrarea în serviciul militar, h) în urma unor măsuri de organizare – dacă este imposibilă folosirea militarului într-o funcție similară celei deținute în serviciul militar și dacă el nu acceptă să fie transferat într-o funcție inferioară, i) la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, j) din motive de inaptitudine pentru funcția exercitată, k) la comiterea delictelor ce discreditează titlul de militar, l) din motive familiale, m) din inițiativa personală a militarului, n) la alegerea în funcții electivă, o) la condamnarea militarului de către instanța de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Alin. (11) al aceluiași articol indică că la eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la alin. (3) lit. e)-g), i)-k) și m)-o), militarii cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul milităriei sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, indiferent de sursa de finanțare, sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar.

Conform art. 27 alin. (6) din Legea nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, militarii eliberați din serviciul militar care, după încheierea tuturor tipurilor de instruire, au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani achită cheltuielile pentru instruire, independent de sursa de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la statutul militarilor.

Instanța de recurs a menționat că prin sintagma „achită cheltuielile pentru instruire”, potrivit Legii citate, se subînțelege acoperirea cheltuielilor, calculate în mod proporțional, ce cuprind mijloacele bănești achitate personalului (militar și civil) implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asigurare medicală.

Astfel, suma de 239 399 lei constituie cheltuielile suportate de către Ministerul Apărării pentru instruirea lui Constantin Șchiopu în cadrul Academiei Militare, conform Certificatului-calcul, în perioada 20 august 2010 – 27 iunie 2014.

Constantin Șchiopu și-a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 27 iunie 2014 – 08 decembrie 2016, iar suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar neexecutat reprezintă 121 863,93 lei (239 399 lei : 1825 zile (5 ani de serviciu) x 929 zile (perioada restantă de serviciu, după finisarea studiilor) = 121 863,93 lei).

Colegiul reține argumentul recurentului precum că pentru instruire Constantin Șchiopu nu a suportat careva cheltuieli, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate. Pe parcursul instruirii ultimul a fost asigurat gratuit cu alimentație, echipament, bursă, cazare, asigurare medicală, etc.

Prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate prin contract, Constantin Șchiopu a lipsit Ministerul Apărării de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite pentru asigurarea securității statului, impunând totodată de a prevedea și de a instrui cadre noi în domeniu, inclusiv să aloce mijloace financiare pentru instruirea cadrelor noi în domeniul militar, or, pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopuri personale ale militarului, dar în interesele apărării naționale și Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

Forțele Armate și militarul au obligații reciproce. Pe de o parte, Forțele Armate s-au obligat să asigure instruirea militarului la specialitatea aleasă iar, pe de altă parte militarul, s-a obligat să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

Prin urmare, este eronată concluzia instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel precum că Constantin Șchiopu trecând în rezervă și îndeplinind serviciul special, în baza contractului, în Serviciul de Protecție și Pază de Stat, nu a refuzat de a îndeplini serviciul în interesul securității statului, or, cheltuielile suportate de stat pentru instruirea lui sunt justificate, scopul principal al instruirii în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” fiind pregătirea cadrelor pentru asigurarea securității statului, ceea ce și exercită Constantin Șchiopu conform fișei postului - exercită măsurile de securitate informațională a persoanelor beneficiare de protecția de stat, de deservirea tehnicii speciale și asigurarea funcționării acesteia în vederea realizării optime a obiectivelor STS și a D5, fiind încadrat în Serviciul de Protecție și Pază de Stat. (f.d. 56)

În acest sens este esențial de a accentua că conform art. 35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor și art. 27 alin. (6) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, legiuitorul expres a prevăzut că persoanele (foștii militari) urmează să achite cheltuielile pentru instruire dacă după finisarea studiilor au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani.

Totodată, Colegiul lărgit menționează că soluția instanțelor ierarhic inferioare, cu referire la faptul că Constantin Șchiopu nu a refuzat de a îndeplini serviciul în interesul securității statului, dar a continuat activitatea sa în interesele și în scopul protejării securității statului, sunt în contradicție cu legislația în vigoare, or, conform art. 57 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, Serviciul militar este satisfăcut în cadrul forțelor militare, destinate apărării naționale, pazei frontierei și menținerii ordinii publice, în condițiile legii, iar potrivit art. 108 din Constituția Republicii Moldova, forțele armate sunt subordonate exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale. Structura sistemului național de apărare se stabilește prin lege organică.

Instanța de recurs punctează că conform art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, serviciul militar este o formă specială a serviciului public ce rezidă în îndeplinirea de către cetățeni a datoriei constituționale privind pregătirea pentru apărare și apărarea Patriei exclusiv în cadrul Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la apărarea națională forțele Armate sunt compuse exclusiv din Armata Națională și Trupele de Carabinieri.

Colegiul menționează că conform art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr. 134 din 13.06.2008 Serviciul de Protecție și Pază de Stat (denumit în continuare *Serviciu*) este un organ de stat cu atribuții speciale în domeniul securității statului, specializat în asigurarea protecției demnitarilor Republicii Moldova, a demnitarilor străini pe timpul șederii lor în Republica Moldova, a membrilor lor de familie, în limitele competențelor legale, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și a reședințelor acestora.

Astfel, legislația națională delimitează organele securității statului din care face parte Serviciul de Protecție și Pază de Stat și organele apărării naționale din care face parte Armata Națională.

Conform Strategiei securității naționale, aprobată prin Legea nr. 153 din 15 iulie 2011, la pct. 5.1.2. este stabilit că forțele armate sunt destinate asigurării securității militare și au următoarele misiuni: apărarea independenței, integrității teritoriale și suveranității Republicii Moldova, participarea la operații internaționale de pacificare, acordarea de sprijin autorităților civile în situații de criză, însă, la pct. 5.1 din actul de referință, este prevăzut expres că în conformitate cu legislația în vigoare, la formarea și la realizarea politicii de asigurare a securității naționale participă autoritățile publice supreme în domeniul asigurării securității statului (Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul și Consiliul Suprem de Securitate), organele securității și ale apărării statului (Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul Grăniceri și Serviciul Vamal), alte autorități publice.

Prin urmare, Serviciul de Protecție și Pază de Stat nu este inclus în lista autorităților publice ale executivului, în cadrul cărora este îndeplinit serviciul militar.

În consecință, prin prisma celor relatate, se distinge o diferență clară a serviciului militar de serviciul în funcția de ofițer de protecție și delimitează organele securității statului din care face parte și Serviciul de Protecție și Pază de Stat, de organele apărării naționale care sunt Forțele Armate.

Instanța de recurs menționează că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept material pertinente cazului dat.

De menționat că potrivit legilor bugetului anual, Serviciul de Protecție și Pază de Stat și Ministerul Apărării au bugete diferite, iar ultimul la capitolul de cheltuieli conține denumirea „învățământ public și serviciile de educație, învățământ superior”. Respectiv, sursele financiare bugetare pentru instruirea militarilor sunt alocate expres și în mod individual Ministerului Apărării, fără a indica că acestea pot fi utilizate și pentru instruirea personalului necesar Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Colegiul lărgit accentuează că în cazul transferului militarului în altă structură în care este prevăzut serviciul special în temeiul art. 35 alin. (3) lit. i) și alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor, persoanele cu o vechime în serviciul militar mai mică de 5 ani urmează să achite cheltuielile pentru instruire. Or, în cazul lui Constantin Șchiopu, acesta a fost eliberat din serviciul militar prin contract din inițiativa personală, iar la eliberare dânsul a fost informat și cunoștea despre consecințele care urmează să se răsfrângă în privința sa, constatându-se astfel neonorarea obligațiilor contractuale de îndeplinire a serviciului militar de către Constantin Șchiopu.

Astfel, legiuitorul a stabilit condiții imperative în care foștii militari pot fi urmăriți pentru rambursarea surselor financiare alocate Forțelor Armate pentru instruirea personalului necesar domeniului apărării.

Prin urmare, ulterioara angajare a intimatului în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat nu urmează a fi privită drept scutire pentru rambursarea cheltuielilor pentru instruire și nici o modalitate de eschivare de la obligația legală survenită ca consecință a renunțării la îndeplinirea serviciului militar după finisarea studiilor pentru perioada convenită prin contract.

Din considerentele sus-menționate și având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate pe deplin de către instanța de fond și instanța de apel, însă

normele de drept material au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Ministerul Apărării, a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reclamantului.

Totodată, cu referire la art. 82-93, art. 94 și art. 98 Cod de procedură civilă, Constantin Șchiopu a pierdut procesul, iar Ministerul Apărării, prin efectul legii este scutit de la achitarea taxei de stat pentru adresarea acțiunii în judecată, urmează a fi încasate la bugetul public din contul lui Constantin Șchiopu, cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 3655,90 lei (121 863,93 lei, valoarea acțiunii x 3 % = 3655,90 lei).

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide :

Se admite recursul declarat de către Ministerul Apărării.

Se casează decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 17 august 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Apărării împotriva lui Constantin Șchiopu, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la recuperarea cheltuielilor de instruire, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Apărării împotriva lui Constantin Șchiopu, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la recuperarea cheltuielilor de instruire.

Se încasează din contul lui Constantin Șchiopu în beneficiul Ministerului Apărării suma de 121 863,93 lei (una sută douăzeci și una mii opt sute șaiszeci și trei lei, 93 bani) cu titlu de cheltuieli pentru instruire.

Se încasează la bugetul public din contul lui Constantin Șchiopu, taxa de stat în mărime de 3655,90 lei (trei mii șase sute cincizeci și cinci lei, 90 bani).

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Galina Stratulat

Maria Ghervas